No 1873 · 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f5,00; voor de buitensteden f6,0); franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 22 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Wij meenen aan velen geene ondienst te doen met te berigten, dat allen die zich [illegible] Julij e. k. wenschen te abonneeren, zoo zij zulks te kennen geven, van den dag hunner kennisgeving af tot ultimo Junij a. s., de Nommers van dit Blad *gratis* zullen ontvangen.

AMSTERDAM, 21 Junij.

Heden is het de blijde dag, dat Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, met zijne doorluchtige jeugdige gemalin, den vaderlandschen grond betreedt en plegtig te 's Gravenhage zijne intrede doet.

Wij gevoelen de behoefte om het jeugdig Echtpaar welkom toe te roepen in Nederland.

Het huwelijk van den geliefden Prins, 's Konings geëerden broeder, met eene [illegible] beminnelijke Prinses, dochter van den aan Nederland door vele bewezen diensten verbonden hertog van Saxen-Weimar, is eene heugelijke gebeurtenis.

Het strekke het koninklijk gezin en het Huis van Oranje ten zegen, en geve aan het Vaderland een waarborg te meer voor den bloei en groei van de koninklijke dynastie.

Gods mildste zegeningen mogen over het doorluchtig Echtpaar neerdalen.

En dat uit aller hart en mond eene bede tot den Hemel opstijge: Zegene God het Koninklijk Geslacht en het Vaderland!

Gisteren heeft de Eerste Kamer het ontwerp van adres ten antwoord op de troonrede onveranderd goedgekeurd. Het is eene daad van wijze voorzigtigheid. Het ministerie, dat bij de beraadslaging tegenwoordig was, zonder er den mond te openen, heeft daar, hoewel er geen woord van afkeuring gesproken werd, eene stilzwijgende, maar desniettemin veel beteekenende les gekregen.

De Eerste Kamer heeft met der daad willen toonen, dat zij geene partij, geen deel van het volk, maar het gansche volk vertegenwoordigt; gelijk een ministerie niet het roer in handen heeft om aan ééne partij of aan één deel van het volk te believen, maar om, naar regt en billijkheid, het gansche volk te besturen. Daarom heeft de Eerste Kamer geen deel willen nemen in de jongste gebeurtenissen, veel minder partij kiezen. Zij betreurt het in het algemeen dat er onrust in het land heerscht, eerbiedigt wat Z. M., gebruik makende van zijn koninklijk prerogatief gedaan heeft, en uit herhaaldelijk den wensch, dat de [illegible] stellen pogingen, om de ontstane spanning der gemoederen te bedaren, niet mogen strekken om »eenig regt" te krenken, of »eenige vrijheid, bij de Grondwet verzekerd," te verkorten; maar integendeel zullen dienen, om »de waarborgen voor de vrijheid en zelfstandigheid der onderscheidene kerkgenootschappen" te *bevestigen*.

De [illegible] der Eerste Kamer is waardig, en komt [illegible] uit, omdat, in de algemeene [illegible] van begrippen, zelfs het ministerie een treurig voorbeeld gegeven heeft van de verblindheid, waarmede sommigen in Nederland sinds eenige weken in het duistere rondtasten, en vrede meenen te kunnen bevorderen met tweedragt te voeden, — ongeveer gelijk Caussidière te Parijs orde wilde maken door de begunstiging der wanorde.

Het verdient opmerking, dat de gansche Kamer, met uitzondering van den heer van Dam van Isselt alléén, de strekking van het adres heeft goedgekeurd. De redevoeringen van dit partijhoofd hebben slechts gediend om de vreedzame, door staatkundige behoedzaamheid gekenmerkte houding der Kamer, meer in het licht te doen treden.

Wat de heer van Dam in het midden had te brengen, kan ieder onzer lezers ligtelijk raden. Hij, de president van *Unitas*, zou gaarne aan het adres eene kleur gegeven hebben, die bij *Unitas* welgevallig is. Men weet daarenboven dat het lid grootredenaar is of ten minste geweest is van het Groot-Oosten, en dat hij in die qualiteit er steeds naar gestreefd heeft om in konkurrentie te treden met de predikers van alle pozitieve godsdienst. De heer van Dam heeft zijn evangelie, en al wie daarmee niet instemt, hetzij hij pastoor heet of predikant, die is zijn vijand. Geen wonder dan dat hij in de Eerste Kamer optreedt met de stelling, dat hij »geroepen en geregtigd" is om »de stem der waarheid te doen hooren." Dat spreekt van zelf, de heer van Dam heeft zijn systeem van verdraagzaamheid te ontwikkelen, dat te dezer gelegenheid hierop neerkomt: vlei de Protestanten, die in de jongste beweging deel namen, en zeg eene of andere hatelijkheid tegen de Katholieken, die op zoo buitengewone wijze zijn aangevallen.

Hij, die van zulke gedachten zwanger gaat, moet van meening zijn, dat de Eerste Kamer haar doel, om liefde en verdraagzaamheid aan te kweeken, is voorbij gestreefd. Het is immers quuitstaanbaar, dat de Eerste Kamer een adres aanneemt, bevredigend voor de Katholieken, en dat niet alleen, maar zelfs voor de ultra-Katholieken; en, meer nog, te gelijkertijd bevredigend voor die steeds onrust en tweedragt hebben gestookt. De heer van Dam zou gewenscht hebben, dat het adres niet voor de Katholieken, veel minder voor de ultra-Katholieken, maar alléén voor de lieden der jongste beweging, voor de drijvers, die »onrust en tweedragt hebben gestookt," bevredigend ware geweest. Daarom wenschte hij dat men de breve en allokutie hadde gequalificeerd, als ware daardoor »de natie gehoond". *Zijne natie* wel te verstaan, dat is de natie der geheime genootschappen en der behoeftige klassen onder de Protestanten, die men door allerlei fabeltjes en middeltjes ter teekening van petitien heeft opgeroepen. De Protestanten, die niet geteekend hebben en de Katholieken behooren, volgens den heer van Dam, niet tot het Nederlandsche volk. Deze maken het »*niet-volk*" uit van den beruchten St. Oeden-Roschen predikant.

Daarbij, de wijze van afkondiging der allokutie heeft aanleiding gegeven tot de beroering, naar de meening van den heer van Dam, die waarschijnlijk nog niet goed wakker schijnt te zijn geweest, en alzoo de Eerste Kamer bezig hield met praat voor de vaak. Want de allokutie is niet afgekondigd. Wij hebben het middel weten te vinden, om een exemplaar van die allokutie meester te worden, en zoodra wij daarvan in het bezit waren, hebben wij haar door middel van onze kolommen openbaar gemaakt. Is dat nu eene afkondiging? En zijn wij oorzaak van de beroering? En moet nu de vrijheid der pers voor den *Tijd* aan banden worden gelegd? Of moet er eene censuur worden ingevoerd, die zal hebben na te gaan welke stukken wij al dan niet zullen mogen openbaar maken? Wij zijn zeker dat de heer van Dam niets van dit alles wil. Een *placet* ja, dat zou hij welligt verlangen, als de Grondwet het veroorloofde, en dat *placet* zou hij aan de predikanten evenzeer als aan de Katholieken willen opleggen, [illegible] den loop van daardoor de [illegible] onderdrukken, om er [illegible] te schuiven.

[illegible] dat de jongste beweging [illegible] goedgekeurd. Zulks stuit hem zoo tegen de borst, dat hij het adres wel verdraagzaam vindt voor de Katholieken, niet voor de beleedigde partij. Dat is onzin.

Het adres is, wat het zijn moest, verdraagzaam voor allen. Maar de heer van Dam heeft eene verdraagzaamheid op zijn eigen hand, die gelukkig in de Eerste Kamer niet gedeeld wordt. En wat nu de beleedigde partij betreft, de heer van Dam, in zijne begrippen van verdraagzaamheid, kon niet weten dat wij, de Katholieken, de beleedigde partij zijn.

Wie is hier te lande verguisd, bespot, gehoond? Zijn dat niet wij, de Katholieken?

Wier teederste belangen en regten zijn hier te lande bedreigd? Zijn dat niet de belangen en regten der Katholieken, tegen wie men op het punt staat *exceptioneele* wetten, al is het in algemeenen vorm, voor te dragen?

Maar de heer van Dam was gisteren ongelukkig geïnspireerd. Aan het einde zijner rede kwam de aap uit den mouw van den grootredenaar, die altijd naijverig is op de bediening van predikanten zoowel als van pastoors. Hij zou graag beiden aan den band leggen, zoo als wij straks zeiden, en wil daarom het geestelijk gezag niet laten naast het wereldlijk, maar daaronder stellen. 't Is te veel gezegd. Zeker mag het geestelijk gezag niet heerschen over het wereldlijke; maar op grond daarvan het geestelijke onder de roede van het wereldlijke te plaatsen, dat is wat kras, en de heer van Dam zal moeite hebben, om dat gedaan te krijgen.

De heeren Cost Jordens en van Rijckevorsel hebben kort en bondig de algemeene strekking van het adres verdedigd. Zij hebben aangetoond, dat de roeping der Kamer was, niet een deel der bevolking, maar geheel de bevolking te bevredigen, en dat hoe meer de zaak van gewigt en van teederen aard was, hoe meer ook eene wijze voorzigtigheid vorderde, dat de Kamer eene bedaarde en rustige houding aannam. De geheele Kamer heeft zich met deze zienswijze vereenigd, en de heer van Dam is in zijne oppozitie alleen blijven staan. Wij hopen dat zulks ook voor den heer van Dam eene les moge zijn.

Vervolgens werden de door den heer van Dam voorgestelde amendementen verworpen. En na eene korte woordenwisseling over het woord »eerbiedigen", waarin sommigen ten onregte meenden eene afkeuring te zien van hetgeen door Z. M. gedaan was, werden ook de daartoe betrekkelijke voorstellen van verbetering met groote meerderheid afgestemd, en het adres onveranderd goedgekeurd.

Treffend is het woord, door prof. Broere gesproken, om te betoogen dat onze Katholieken Nederlanders zijn, zoo goed als diegenen, die hun dien eernaam betwisten.

»Alsof het bekende woord van den predikant Buddingh »de Katholieken zijn een *niet-volk*" volkomen waar was, en zij in het geheel niet bestonden, wil men over zaken die hun boven alles dierbaar zijn, naar believen beschikken. Indien wij, zooveel honderdduizenden in getal, voor de grenzen stonden, zoudt gij, die ons geene vrijheid gunt, het zwaard kunnen opnemen om ons te verjagen, en er liever het land aan wagen dan met ons onderhandelen. Zelfs indien we het land reeds veroverd hadden, zoudt gij ons mogelijk, door het houden van een Siciliaanschen Vesper, kunnen verdelgen. Thans is dat niet mogelijk. Waarom niet? Omdat wij op dezen grond gewonnen en geboren zijn; omdat wij ook dien dierbaren grond met ons zweet hebben vruchtbaar gemaakt en met ons bloed verdedigd; omdat wij aan de moederlijke borst dezelfde taal hebben leeren spreken die gij spreekt, dezelfde neigingen van geest en hart hebben ingezogen, en hetzelfde leven leeren beminnen; met een woord, omdat wij Nederlanders, wij uwe broeders zijn! Het bestaan der Katholieken in dit land is geen vreemd, geen opgedrongen en geweldig, maar een natuurlijk, door en door historiesch, oorspronkelijk Nederlandsch feit, en wij, die het [illegible], in plaats van het daarvoor te [illegible], [illegible] eigen vaderland en u zelven."

Maar, zegt men, de Katholieken zijn niet veel meer dan Duitsche fortuinzoekers. Het antwoord is:

»Veronderstellen we eens, dat dit ongegronde verwijt waar is. Wat volgt er uit? Zijn die vreemdelingen niet twee vijfden der natie geworden? Eene wijze staatkunde zou er de Katholieken niet minder om ontzien. Ons land is niet alleen van alle zijden door katholieke bevolkingen omringd, maar de geheele aard daarvan voert er van overal onophoudelijk vreemdelingen heen. En nu zal men, in plaats van zich daarnaar te rigten, zich zeker Israel voorstellen? dat zich met andere volken niet vermengt, en waarin ieders geslachtstafel tot den eersten algemeenen stamvader opklimt? Dat Nederland, dat nooit heeft bestaan, en nimmer bestaan kan, dat zal beschouwd worden als de oorspronkelijke type, die slechts verduisterd is, en naar welks herstel men onophoudelijk streven moet?"

»Doch dit is niet waar," en hier vooral juichen wij den schrijver toe, want hier zegt hij eene belangrijke waarheid, die te weinig gekend, althans te weinig erkend wordt.

»De echte kinderen van den grond, die op [illegible]

and gevonden worden, waar nog zoovele oud adelijke geslachten thans de spa voeren in plaats van het ridderzwaard, zijn aan het geloof der vaderen getrouw gebleven Katholieken, en de meeste aanzienlijke protestantsche familiën, welke ik echter geenszins met deze bemerking wil beleedigen, zijn van vreemden oorsprong. Hoeveel voorname lieden uit den Haag zijn uit Nassau Weilburg!"

Voeg bij die kinderen van den grond, die steeds op hun voorvaderlijk erf zijn blijven wonen, die menigvuldige regeringsleden uit de steden, die liever hunne ambten, dan hun geloof vaarwel zeiden en voor zoover zij het ongastvrij en ondankbaar vaderland niet verlieten, zich terug trokken naar hunne vaste goederen ten platten lande, waar zij het landbouwersbedrijf, dat niemand immer tot oneer strekte, bij de hand namen, en bij de voortduring van den druk der tijden, zich allengskens in de klasse der landbouwende grondeigenaren versmolten.

Wat is de reden dat men op bijna ieder dorp, in Holland vooral, rijke bouwlieden aantreft, stichters en onderhouders van het nederig katholieke kerkje; mannen, wier familiewapen prijkt in het vensterglas der hoogkamer, en die een naam voeren, waarop aanzienlijke patricische familien zich verhoovaardigen? Achting en eerbied volgde hen in hun landelijk verblijf. De luister der *welborenschap* was eene aanbeveling voor al die plattelandsbetrekkingen, waarvoor men, uit nood, wel eens Roomschen nam.

Vandaar zoo veel Roomsche schepenen en, tot op den dag van heden, zoo veel Roomsche ambachtsbewaarders.

Ook dit zal men welligt eene rekonstruktie der geschiedenis heeten; maar eene waarheid is het, dat het aannemen der nieuwe leer veel minder een nationaal feit is geweest, dan een gevolg van de overmatige drukking, welke de steden, en ten onregte, op het platteland uitoefenden. Vreemd gespuis bragt eene talrijke en weelderige bevolking, op alle nieuwigheden verzot, gemakkelijk in gisting. De magistraat bood weerstand zoo lang hij kon; vroeg en kreeg niet altijd hulp van den Souverein, en toen het niet gelukken mogt tusschen twee klippen door te zeilen, hing het grootste gedeelte den huik naar den wind; en zoo kreeg het land eerst een remonstantsch, en later een kontra-remonstrantsch aanzien. De Katholieken zwegen en treurden; maar God schonk hun den troost van een talrijk nageslacht, naar ziel en ligchaam krachtig ontwikkeld in den schoot der tegenspoed. Navolgers der vaderlijke deugden, zijn zij misschien geroepen om eenmaal aan het vaderlijk familiewapen den alouden luister terug te geven.

Schoon wordt dit uiteengezet bij den heer Broere:

»De Katholieken zijn toen verdrukt geworden, en veel harder verdrukt dan u bekend is; want het met hen gebeurde wordt niet verhaald. Welk is het gevolg daarvan geweest? Heeft men die Katholieken kunnen vernietigen, of doen verdwijnen van den vaderlandschen grond? Neen, men heeft dat niet vermogt, en het zou reeds een bewijs zijn voor de kracht waarvan ik spreke. Maar wat is dan het zeer stellig gevolg geweest? En ter beoordeeling daarvan verzoek ik u, even als ik zelf doe, alle godsdienstig gevoel ter zijde te laten. Het gevolg is geweest, dat zich een zeer vaste kern heeft gevormd, die eene even zachte als verbazende kracht van ontwikkeling bezat. In die dagen waarin gij *geboren* zijt, zijn de Katholieken *herboren*. Door die lange verdrukking is het godsdienstig leven in hen gezuiverd en verhoogd; zijn zij zoo gehecht geworden aan hun voorvaderlijk geloof, hebben zij die stiptheid verkregen in de volbrenging hunner godsdienstige, zedelijke en burgerlijke pligten, waardoor zij het voorbeeld zijn geworden voor de Katholieken van andere landen; is hun iets eigen geworden wat onwederstaanbaar werkt, wat, onder het historiesch opzigt waarvan ik hier uitga, niet genoeg kan gewaardeerd worden, en schoon het door de meesten niet wordt opgemerkt, schittert in de oogen van den bedachtzamen waarnemer: dat is, een diep bewustzijn dat hunne zaak de regte is, en zeker zal verwinnen, gepaard met een geduld, eene inschikkelijkheid en zachtzinnigheid, die aan sommigen lafheid toeschijnt. Nog eens, het is de vraag niet, of de Katholieke godsdienst waar of valsch zij, maar welke kracht zich feitelijk in de Katholieken vertoont, en waar deze in onze geschiedenis wortelt. En nu is het ontegenzeggelijk, dat zij versterkt, verstaald en vruchtbaar geworden is door de zoo lang ondergane verdrukking. Het is zoo: *in de toen gevormde godsdienstigheid der Katholieken is de wezenlijke en waarachtige oorzaak van hetgeen zij thans zijn.* Al het overige was slechts middel, was slechts gelegenheid, waarvan die magtige oorzaak zich bediende.

»Aanhoudend zijn daarom de Katholieken vooruitgegaan; minder door toeneming van getal dan van invloed. Zij zijn vooruitgegaan door de verdeeldheid der Protestanten en den twist der staatspartijen; zij zijn vooruitgegaan door de gevoerde oorlogen, door de Fransche omwenteling en de wisselingen der Bataafsche Republiek; zij zijn vooruitgegaan door het bestuur van Koning Lodewijk en des Keizers, door de herstelling onzer onafhankelijkheid onder Willem I en de vereeniging met België; nog meer door de scheiding van België en het bestuur van Willem II; eindelijk door de omwentelingen en bewegingen van 1848, en den wil van Willem III om eene orde tot stand te brengen, welker verwezenlijking zijn doorluchtige vader vergeefs had beproefd.

»Is dat kracht, of is het er geen? Is dat kracht, die van zoo gering zoo groot wordt? die leeft en worstelt door al de wisselingen der historie, die deze voor zich vermeestert, en zelfs datgeen aan zich dienstbaar maakt, wat in beginsel met haar strijdt? Tegen zulk eene kracht kan men zich driftig maken, maar niets duurzaams uitrigten, en geen hooge staatkunde wordt gevorderd om te begrijpen, dat de ruimte die zij vraagt en verkregen heeft, haar moet worden vrijgelaten."

Men leest in de *Grondwet*:

»In doorgaans goed onderrigte kringen wordt aangaande de wet, waarvan de Troonrede heeft gewaagd, en die alléén, naar de gevestigde overtuiging der Regering, aan vele moeijelijkheden een einde zou kunnen maken, het volgende verzekerd.

»De Regering zou, vóór de aanvaarding van een geestelijk ambt bij de onderscheidene kerkgenootschappen, een *politieke eed* afvorderen, en van de aflegging daarvan de aanvaarding afhankelijk stellen.

»Voorts zou de *agréatie*, thans alleen bij de Hervormde gemeente bestaande, worden uitgestrekt over alle kerkgenootschappen in ons Vaderland.

»Wij deelen deze geruchten mede met de noodige reserves; want ofschoon deze bijzonderheden nog al vrij stellig worden medegedeeld, bevreemden zij ons dermate, dat wij ze in het ontwerp van wet moeten hebben gelezen, om daaraan te kunnen gelooven. Het zal ons toch bijv. zeer bevreemden, of de agréatie zal kunnen strekken tot bevrediging van »het nationaal gevoel", daar het bekend is, dat ter opheffing van die agréatie, die nu over alle kerkgenootschappen zou worden uitgestrekt, reeds bij de Hervormde kerk zelve zoo vele wenschen geuit en zoo vele pogingen gedaan zijn."

Men leest in het *Gooiland*:

»Het is aan allen, welke in de bijeenkomst van kiezers den 1ste Junij te Hilversum tegenwoordig waren, bekend, hoe daar als beginsel algemeen zonder eenige tegenspraak is aangenomen, dat nu ook het oostergedeelte van ons distrikt, zijnde Naarden, Huizen, Bussum, Blaricum en Laren door eenen ingezeten vertegenwoordigd moest worden, en, daar de drie andere vertegenwoordigers Protestanten waren, de keuze van eenen R. Katholijke afgevaardigde thans billijk, regtvaardig en eerlijk was.

»Dien ten gevolge wierden als kandidaten voor de Provinciale Staten voorgesteld de heeren C. P. de Roeper, Notaris te Naarden, en J. van den Brink, Burgemeester te Laren. De eerste verkreeg 31, de laatste 22 stemmen.

»De uitslag van de publieke stemming van 14 Junij is geweest, dat er eene herstemming tusschen de heeren Heydanus en de Roeper zal moeten plaats hebben. Wij hopen dat bij die herstemming alhier de eenparige keuze zal vallen op den Heer

»C. P. DE ROEPER, Notaris te Naarden.

»En wij hopen dit niet zonder grond. Immers heeft de spreuk: »*Een man een man, een woord een woord*" te Hilversum nog beteekenis en waarde."

'sGRAVENHAGE, 21 Junij. De gansche stad heeft thans een feestelijk aanzien, zij is fraai met groen en gebloemte getooid, en de vaderlandsche kleuren wapperen alomme; een vrolijk gestemde menigte vervult de hoofdstraten en pleinen, die met smaak versierd zijn, in afwachting van den plegtigen intogt van het jeugdige vorstelijk echtpaar, HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik der Nederlanden. In den morgen gaf het vrolijk klokkenspel het teeken van den aanvang der bij deze gelegenheid bereide feesten.

— Morgen zullen de sektien der Tweede Kamer zich onledig houden met het adres van antwoord op de Troonrede.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Maandag, 20 Junij.

In deze zitting is beraadslaagd over het ontwerp van adres in antwoord op de Troonrede.

§ 1 is, zonder diskussie, goedgekeurd; § 2. Door den heer van Dam wordt eene nieuwe § 2 voorgesteld van dezen inhoud: „ook wij hebben het betreurd, dat duizenden van „Uwer Mjs. onderdanen, zoo onlangs zijn geschokt geworden „in hun nationaal gevoel en verontrust over hunne teeder„ste belangen." Zoo dit amendement wierd aangenomen, bood de heer van Dam ook nieuwe zinsneden voor §§ 3, 4 en 6 aan. Over dit amendement ontstaat eenige discussie, de heer van Dam oordeelde dat het woord „eerbiedigt" in de § van het ontwerp-adres voorkomende en zoo als het gesteld was, den schijn gaf, dat men zich aan het gebeurde onderwierp, maar dat het niet te zeer de goedkeuring had weggedragen. Van den kant der kommissie werd echter verklaard, dat geen enkel lid dier kommissie door het bezigen van het bedoelde woord eenigen de minste blaam heeft willen werpen op het grondwettig regt des Konings om sommige der ministers door andere te vervangen en een deel der vertegenwoordiging te ontbinden. Desniettegenstaande, werden door de heeren van Andringa de Kempenaer en van Beeck Vollenhoven amendementen voorgedragen, om eenige verandering in de § te brengen. Het eerste, strekte om het woord „eerbiedig zijne „redenen" enz. te veranderen in „beseft zij de redenen" enz. Het tweede had ten doel de woorden „eerbiedigt zij de redenen, te veranderen in: „heeft zij met eerbied vernomen de redenen" Bij stemming zijn de drie amendementen verworpen. dat van den heer van Dam met 32 tegen 2 (de heeren van Dam en Tonckens); 2°, „dat van den heer van Andringa de Kempenaer met 29 tegen 5 (de heeren Borski, van Wessem, Tonckens, de Vos van Steenwijk en van Andringa de Kempenaer) en 3°, dat van den heer van Beeck Vollenhoven, met 27 tegen 7 (de heeren: van Wessem, de Vos van Steenwijk, van Beeck Vollenhoven, Boxman van Dam van Isselt, van Nispen van Pannerden en Borski) § 2 werd daarna onveranderd aangenomen met 29 tegen 5 stemmen. (Tegen de heeren: van Dam, van Wessem, Tonckens, de Vos van Steenwijk en van Andringa de Kempenaer.)

Na de verwerping van het amendement van den heer van Dam op § 2 heeft die heer de amendementen op de overige §§ ingetrokken. §§ 3—7 werden achtervolgens, zonder discussie, goedgekeurd. Het adres in zijn geheel wordt daarop in omvrage gebragt en, zoo als het door de kommissie was voorgesteld, onveranderd aangenomen met 32 tegen 2 stemmen. Tegen de heeren: Tonckens en van Dam van Isselt. Het aangenomen adres zal den Koning worden aangeboden door eene kommissie, aan wier hoofd zich de voorzitter der Kamer zal bevinden en welke voorts zal zijn zamengesteld uit de heeren van Aylva van Pallandt, Cost Jordens, van Ryckevorsel, Martens van Sevenhoven, van Sasse van Ysselt en van Nispen van Pannerden.

De vergadering is, tot nadere bijeenroeping, uiteengegaan.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 20 Junij.

De kommissie, belast geweest met het overbrengen aan Z. M. van den lijst der kandidaten voor het voorzitterschap, brengt, bij monde van den heer van Akerlaken, verslag uit, blijkende daaruit dat die kommissie Il. Zaturdag bij Z. M. is toegelaten, en dat Hoogstdezelve, nadat Hem de lijst was aangeboden, te kennen heeft gegeven, zich onmiddelijk met het doen eener keuze te zullen bezig houden. Aangenomen voor kennisgeving, terwijl de kommissie voor de door haar volbragte taak wordt bedankt.

Is ingekomen een kon. besluit van den 18 dezer, houdende benoeming van den heer Jhr. Mr. W. Boreel van Hoogelanden, tot Voorzitter der Kamer. Aangenomen voor kennisgeving.

De tijdelijke Voorzitter, de heer Luijben, zegt, alvorens zijne plaats te verlaten, zijn' welgemeenden dank aan de vergadering te moeten uiten, wegens de welwillende toegenegenheid, hem geschonken. Het heeft hem aangenaam verrast, als *derde* kandidaat op de lijst van het voorzitterschap geplaatst te worden. Hij is daarvoor zeer gevoelig en geeft der vergadering deswege zijne dank te kennen. Hij wenscht zijn opvolger geluk met de onderscheiding, hem te beurt gevallen. Hij wenscht hem en de Kamer geluk, dat de Koning zijn zegel heeft gehecht aan de gedane keuze. De staatsman, die den voorzitterszetel zal bekleeden, is bekend door zijne antecedenten. De leden weten het, dat zij waarborgen hebben, dat hij de vergadering zal leiden met waardigheid, met bekwaamheid en met onzijdigheid.

De heer Boreel, alsnu op den voorzittersstoel plaats nemende, aanvaardt zijne betrekking met de volgende aanspraak:

„Uwe keuze door de benoeming des Konings bevestigd, heeft mij nogmaals tot het Voorzitterschap dezer vergadering geroepen.

„Het is voor mij eene behoefte, Mijne Heeren, U al aanstonds mijne diep gevoelde erkentelijkheid te betuigen voor die uitstekende onderscheiding, te meer streelend, indien ik daarin een blijk van goedkeuring mag zien van vroegere gedragingen, van de steeds door mij gevolgde beginselen.

„Ik ontveins mij echter niet het moeijelijke der eervolle taak, mij opgedragen, en ware het niet het vertrouwen op hoogere ondersteuning, ware het niet de herinnering aan zoo vele welwillendheid, als ik steeds in deze vergadering ondervinden mogt, ik zoude schroomen in deze gewigtige oogenblikken die taak te aanvaarden.

„Wij gevoelen het toch allen, M. H, dat hoezeer onze werkzaamheden in deze zitting slechts weinig zullen zijn, de eerste handelingen dezer vergadering, hare eerste beraadslagingen en besluiten. na de gewigtige gebeurtenissen, die plaats hebben gegrepen, met verhoogde belangstelling gade geslagen zullen worden.

„Bleef toch ons dierbaar vaderland, door de Voorzienigheid zoo onmiskenbaar gezegend, voor vele moeijelijkheden bewaard, die andere volken troffen, — onlangs ontstond er in Nederland eene aanleiding tot bekommering voor velen, die de Regering meent dat voorziening van hare zijde vereischt. Hiertoe werd ook onze medewerking ingeroepen. Aan onze overwegingen zullen wettelijke voorschriften onderworpen worden, door de Regering noodig geacht, tot regeling van hoogst teedere belangen.

„Met ijver en naauwgezetheid zullen wij ons aan die gewigtige taak wijden, doordrongen van de heiligheid van onzen pligt, om haar, waar het zoo dierbare belangen geldt, met eerbied voor elks regten, en stipte naleving der Grondwet te betrachten. Dat wij, met dit voornemen toegerust, met dien geest bezield onzen arbeid opvatten, dan mogen wij verwachten, dat, onder de zegen des Allerhoogsten, het ons gegund zal worden, het doel te bereiken, dat in de rede des Konings ook ons is voorgehouden, het beginsel van godsdienstige verdraagzaamheid met kracht te handhaven en alles te vermijden, wat in Nederland verdeeldheid en scheuring kan doen ontstaan.

„Mogen die gemeenschappelijke pogingen van regering en volks-vertegenwoordiging door hooger zege achtervolgd worden, dan kan onze arbeid rijk worden in vruchten voor het vaderland, dan kan alom rust en orde bevestigd, de geest van revolutie en reactie, die elders zoo veel onheil stichtte, van Nederland verwijderd en de liefde en verkleefdheid van Oranje, de gehechtheid aan onze grondwettige instellingen meer en meer in onzen bodem geworteld worden.

„Door die hoop gesterkt Mijne Heeren, zullen wij onze werkzaamheden met ijver en moed aanvaarden.

„Ook thans zal ik geene pogingen onbeproefd laten om die met naauwgezetheid, met orde en onpartijdigheid te leiden, doch daartoe behoef ik bij hoogeren bijstand, uwe zoo dikwerf ondervondene medewerking en welwillendheid en bij de aanvaarding van het voorzitterschap, roep ik die met aandrang en met vertrouwen in.”

Op voorstel van den heer van Heiden Reinestein wordt besloten, de beide aanspraken te doen drukken en aan de leden rond te deelen.

Zijn ingekomen onderscheidene koninklijke Boodschappen, ten geleide van een aantal ontwerpen van wet, als:

I. Tot aanvulling der wet van 18 Dec. 1852, betrekkelijk de pensioenen voor de zee- en landmagt;

II. Tot wijziging van eenige artikelen der wet van 28 Aug. 1851, betrekkelijk de bevordering van officieren der geneeskundige dienst, en die der administratie bij de zeemagt;

III. Betreffende de pensioenen derzelfde administratie, wijziging van staat A, behoorende bij de wet van 28 Aug. 1851.

IV. Tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen;

V. Tot regeling der fondsen van domeinen, dienst 1852;

VI. Nopens de sluiting van het kanaal van St. Andries;

VII. Tot wijziging van het tarief van in- en uitg. regten, voor zooveel betreft den invoer van sommige artikelen;

VIII. Tot regeling van het fonds van konsignatien;

IX. Tot opheffing van in den Molukschen Archipel bestaande beperkende bepalingen, ten opzigte van den handel en de scheepvaart aldaar.

X. Tot het verleenen van 10 naturalisatien;

XI. Tot tijdelijke instandhouding in Limburg van sommige Belgische wetten en besluiten, betrekkelijk de schutterijen en de burgerwacht;

XII. Tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen;

XIII. Tot verlenging van den termijn, bij Art. 293 der Gemeentewet gesteld;

XIV. Tot wijziging van Hoofdstuk VI der staatsbegr. 1852 (kindergeld, enz);

XV. Tot het verleenen van 10 naturalisatien;

XVI. Tot opening van een nieuwen termijn, tot vervulling der formaliteiten, bedoeld bij art. 9 der wet op het Nederlanderschap;

XVII. Tot wijziging van Hoofdstuk H der Staatsbegrooting over 1852.

Al deze stukken zullen worden gedrukt, rondgedeeld en verzonden naar de straks te trekken afdeelingen.

Is ingekomen eene missive van den minister van Binnenl. Zaken, houdende inlichtingen omtrent het gebeurde in het onder-kiesdistrikt Hendrik-Ido-Ambracht, bij de jongste verkiezingen. In handen gesteld der kommissie, belast geweest met het onderzoek der geloofsbrieven voor Dordrecht, ten einde zoo mogelijk, daaromtrent nog in de zitting van heden rapport uit te brengen.

Het nieuw benoemde lid der Kamer, de heer J. C. Rijk, heeft zijne geloofsbrieven ingezonden. In handen gesteld der kommissie, tot onderzoek der geloofsbrieven van 's Gravenhage.

Eenige ingekomen verzoekschriften zullen worden verzonden aan de straks te benoemen kommissie *ad hoc*, terwijl tevens wordt besloten, al de bij de ontbonden Kamer onafgedane verzoekschriften in handen derzelfde kommissie te stellen.

Zijn ontvangen *acht* missives van den minister van Buitenlandsche Zaken, houdende konsulaire opgaven omtrent handel en scheepvaart in onderscheidene landen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Men gaat alsnu over tot het trekken der Afdeelingen, leden der kommissie van het adres en leden der kommissie voor de verzoekschriften. — De uitslag daarvan is als volgt:

Voorzitters, de heeren: Luijben, de Man, Gevers van Endegeest, Storm van 's Gravesande en Baud;

Tweede Voorzitters, de heeren: Blaupot ten Cate, van Rappard, van Nispen, van Voorst en Godefroi;

Kommissie van het adres, de heeren: van Hoëvell, de Kempenaer, van Akerlaken, van Voorst en Bosscha;

Kommissie voor de verzoekschriften, de heeren: Engelen, van Deinse, van Asch van Wijck, Elout en Oosting.

Daarna is bepaald, dat de loting voor het opmaken van den rooster tot aftreding der leden, zal plaats hebben op Dingsdag 28 Junij.

De Voorzitter doet alsnu het voorstel, even gelijk dit door de vorige Tweede Kamer is geschied, over te gaan tot de benoeming van den griffier en den kommies-griffier.

Daarover hebben eenige leden het woord gevoerd.

De heeren Wintgens en de Kempenaer hebben dit voorstel bestreden.

De heer de Man heeft daarop, als motie van orde, voorgesteld, dat deze diskussie alsnog worde uitgesteld tot een nader te bepalen dag, ten einde de zaak behoorlijk in overweging te nemen.

Nadat de heeren van Goltstein, van Deinse en de Man nog over deze motie het woord hadden gevoerd, is zij *verworpen* met 34 tegen 23 stemmen.

De heer van der Brugghen heeft vervolgens het voorstel van den voorzitter verdedigd.

Ten slotte is dat voorstel *verworpen* met 32 tegen 25 stemmen en alzoo besloten tot geene nieuwe benoeming van den griffier en den kommies-griffier der Kamer over te gaan.

Vervolgens heeft de kommissie tot onderzoek der geloofsbrieven van de heeren Sander en van der Poel, bij monde van den heer Wintgens, daarover een zeer uitgebreid rapport uitgebragt, aan het slot waarvan de kommissie heeft geadviseerd tot toelating van den heer Sander, doch tot *niet-toelating* van den heer van der Poel, als hebbende de onwettigheden in het onder-kiesdistrikt Hendrik Ido Ambacht alleen invloed uitgeoefend op de volstrekte meerderheid van laatstgenoemden. Morgen diskussie.

Door dezelfde kommissie wordt wijders tot de toelating geadviseerd van den heer J. C. Rijk. Aldus besloten, na aflegging van de gevorderde eeden.

De vergadering is daarna gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Junij. Er is veel gesproken van eene nota der Fransche regering, waarin deze de bezetting der Donau-vorstendommen door Rusland als een *casus belli* zou beschouwen. Ook in den *Moniteur* van den 20 is die mededeeling niet verschenen. Over het algemeen heeft de half officieële *Constitutionnel* zijnen oorlogzuchtigen toon wat lager gestemd. In zijn nommer van den 19 wordt berigt, dat Frankrijk en Engeland, hoezeer gezind Turkije niet te laten overweldigen, bereid zijn elke eervolle schikking te bevorderen.

— De *Sémaphore* van Marseille berigt dat de Russen op de Zwarte Zee twee Turksche schepen hebben genomen Te Konstantinopel liep het gerucht dat eene stoomboot der Armenische kooplieden, door een Russische oorlogsbrik tot overgave gesommeerd en met eenige kogels begroet zijnde, dat vaartuig in de zijde bestookt en in den grond gestoomd heeft. — In den Kaukasus zou Schamyl eene schitterende overwinning op de Russen behaald en 23 kanonnen veroverd hebben.

— De *Patrie* bevat de volgende bijzonderheden nopens de verdedigingsmiddelen der Porte:

In de vrees van bij het uitbreken der vijandelijkheden niet in staat te zijn om de linie van den Donau te verdedigen, houdt men zich in de eerste plaats te Konstantinopel bezig met het plan, om de linie van den Balkan te beveiligen. Deze linie eenmaal in staat van verdediging gesteld zijnde, zal de Donau-linie beveiligen. 20,000 man van de leger-afdeeling onder Omer Pacha, rukken uit Albanie naar de linie van den Balkan, waarheen zich ook 80,000 man begeven van de reserve van Rumelie. Bovendien zal een observatiekorps, aan den oever der Zwarte Zee, tusschen Varna en den Bosphorus, kamperen, ten einde eene verrassing te voorkomen en het omtrekken van den bergketen te beletten. De tot de vloot behoorende schepen van groot kaliber, ten getale van 10, hebben te Buyukdereh aan den ingang van den Bosphorus post gevat, die door fortifikatiën met 580 stukken geschut, meest alle van groot kaliber, verdedigd wordt. In de omstreken van Erzerum vormt zich mede eene legerafdeeling. Wanneer het tot een oorlog komt, dan zal Turkije zijn leger versterken door de geregelde legers van Syrie en Arabie, met de reserve troepen in Azie, met 30,000 man Egyptische hulptroepen, en met 50 a 60,000 man Albanezen, Bosniers, Kurden, Turkomannen, enz., zoodat de Porte met een en ander meer dan 400,000 man onder de wapenen brengen kan!

Men leest in eene Parijsche korrespondentie:

»De tijding van de bijna zekere verwerping van het tweede ultimatum door Rusland aan de Porte gesteld, is deze morgen bevestigd door de *Pays* en door een telegrafische depêche van de *Times*.

»Reeds sprak ik u bij verschillende gelegenheden van verdeeldheid onder de regering, in een zamenkomst der ministers te Saint-Cloud heeft dit zich op nieuw geopenbaart. De heer de Persigny is van alle leden van het kabinet het meest overhellende naar de oorlogzuchtige politiek. Hij heeft gisteren zijne opinie onverholen uitgesproken, en de Keizer heeft verklaard dat de meening van den heer de Persigny hem volkomen juist voorkwam. Ik ben in staat u te kunnen verzekeren dat de keizer op nieuw zich tegen de aanmatigingen van Rusland heeft uitgelaten, en gezegd heeft dat, zoo Engeland het overtrekken van de Pruth door Russische troepen toeliet, hij besloten had, om voor zijn rekening een spoedige revanche te nemen.

MADRID, 14 Junij. De *Gazeta* bevat een besluit, waardoor aan den minister van finantiën een krediet wordt geopend van 3 millioen realen, tot leniging van den vreesselijken nood in Gallicie; bovendien zijn alle mogelijke maatregelen genomen om dat uitgebreid, anders zoo overvruchtbare gewest te hulp te komen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Junij. In eene der jongste zittingen van het Lagerhuis heeft de heer Keogh inlichtingen gegeven omtrent de in omloop zijnde geruchten, betreffende zijne benoeming tot sollicitеur generaal voor Ierland; zijnde die betrekking hem reeds onder het vorig kabinet aangeboden en toen door hem geweigerd. Hij heeft zich in die zitting geheel gezuiverd van den blaam, die op hem rustte, als zouden minder edele drijfveren hem genoopt hebben, thans den post van sollicitеur-generaal voor Ierland te aanvaarden.

— Men heeft hier twee Hollanders in hechtenis genomen, die getracht hebben valsche Nederlandsche bankbiljetten te vervaardigen. Zij hadden ten dien einde reeds koperen platen bij eenen graveur besteld, doch toen zij gereed waren, heeft deze de politie gewaarschuwd.

— De *Times* poogt wel, maar durft niet regtstreeks ontkennen dat Lord Clarendon van de eischen van Rusland heeft kennis gedragen. De *Press* herhaalt zijn bewering op nieuw, en voegt er bij dat Palmerston en Aberdeen het omtrent de Turksche quæstie oneens zijn. Men doodverwt Palmerston als hoofd van het aanstaand ministerie. Er moet heden uit Parijs alhier eene depêche zijn aangekomen, waarbij de Engelsche regering verwittigd wordt dat het Fransche gouvernement den intogt der Russische troepen op Wallachisch grondgebied als eene oorlogsverklaring zal beschouwen, en Engeland uitnoodigt die zienswijze te deelen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 20 Junij. Men schrijft uit Bern dat de ontvangsten der schatkist over het jaar 1852 hebben bedragen 13,540,185 f., zijnde 1,083,854 fr. meer dan het beloop der uitgaven.

— Den 16den is te Baden in Aargau eene bijeenkomst gehouden van afgevaardigden van al de spoorweg kompagniën in Zwitserland.

Het *Journal de Saint-Pétersburg* van 31 Mei (12 Junij) behelst eene zeer belangrijke nota, door de Russische regering over de Oostersche kwestie aan al de Russische zaakgelastigden in het buitenland toegezonden, opdat ieder hunner dezelve zou kunnen mededeelen aan de regering bij welke hij Rusland vertegenwoordigt. In deze nota protesteert het kabinet van Petersburg krachtig tegen de denkbeelden van overweldiging, welke men hen heeft toegeschreven.

WEENEN, 17 Junij. Onderscheidene dagbladen spreken van een termijn van betaling, die nog op 31 Julij aanstaande door Oostenrijk aan Rusland zou moeten worden afgedaan. Dit is onjuist, de laatste termijn is reeds voor eenige maanden geleden afbetaald geworden.

— De mechanicus Fremischin van Vicenza heeft een toestel uitgevonden, om langs de telegrafische lijn geheime korrespondentie te kunnen voeren.

ITALIE.

Volgens eenen brief uit Florence van 12 Junij, aan de *Opinione* van Turijn, heeft Guerrazzi den dag te voren zijne pleitrede voor het hoog geregtshof voleindigd.

STADSNIEUWS.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N° 17267, 15610, 8133, 1299 en 15277 ieder *f* 1000. — 2e Trekking: N° 13282 *f* 2500, N° 15618 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Junij.

BEVALLEN (19 Junij): C. van Eeghen, geb. Huidekoper, Z. - J. A. S. Roos, geb. Fuchs, Z. — (20 Junij): M. M. C. Willeumier, geb. Hugenholtz, D.

OVERLEDEN (30 Mei): H. J. Hofdijk, geb. Ukena, 80 j. — (16 Junij): D. Wesler, geb. Weddepohl, 36 j. — (17 Junij): M. Masier, 78 j. — (19 Junij): J. van Beek, wed. T. W. Haighton, 73 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 27,10	a —	Pruissische	*f* 34⅜	a —
Napelsche	- 25,25	,, —	Spaansche	- —,—	,, —
Div. in £St.	- 11,75	,, —	Hamb. Russ.	- 56⅞	,, —
Eng. Russen	- —,—	,, —	Russ. in Z. R.	- 36½	,, —
Fransche	- 56⅜	,, —	,, Pap. ,,	- —	,, —
Belgische	- 56⅜	,, —	Pools. in Fl.	28¼	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,80 a	9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60 »	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,85 »	11,95
» Pistolen	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,50 »	9,60

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11¼ à 11¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,35 »	2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75 »	1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —,— à	—,—
» 900 » 700	» 104,50 »	105,—

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 55⅝, 1840/1842 5 pc. —; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 22 7/16; Binnenl. 3 pc. 42¾; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85½.

PARIJS, 20 Junij. Fransche 3 pc. 76,50; id. 4½ pc. 101,—; Bank-Aktien 2700,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 23; Buitenl. 3 pc. 48; Binnenl. 3 pc. 43; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½; Rusland 4½ pc. 100¾; Metall. 5 pc. 87.

LONDEN, 20 Junij. Cons. kont. 98½ a —; op tijd 98½ a —; Braz. 100 a 101; 1829/39 100 a 102; 1852 98½ a 99½; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. 5⅛ a 6⅛; Gren. 22½ a 22¾; Uitgest. 9⅞ a 10⅜; Mexiko Nieuwe 28 a —; Peru 4½ pc. N. — a —; Uitgest. — a —; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119; (N.) 4½ pc. 103 a 103½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39¾ a 40¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23 a —; 3 pc. 48½ a 49; Coup. cert. 5⅜ a 6⅛; Passive 5¼ a —; Holl. 2½ pc. 64¼ a —; id. 4 pc. 96½ a 96; Venez. 40 a 41; Uitg. 46 a 47; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 20 Junij. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94⅛; Bank-Actien 1427; Wissel op Londen 10.45; Zilver 9¼.

FRANKFORT, 20 Junij. Met. 5 pc. 85⅛; A 5 pc. 85⅛; 2½ pc.

[illegible] Bank-Actien 1618; Darmst. Loten fl. 50 99; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 71¼; id. fl. 35, 39⅞; Nassausche fl. 25, 28¼: Holl. 2½ pc. 63½, id. 4 pc. 95¼; Sardinische 41½; Wissel op Weenen 109½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		20 JUNIJ 4½ u. gebl.	21 JUNIJ 4 u.	a		'gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63 3/16	62⅞	a	63	62⅞
Dito Dito	3 »	76 3/16	75 13/16	·	76 1/16	75⅞
Dito Dito	4 »	94⅝	94 1/16	·	94¼	
O. I. Leening 1844	4 »			·		
Amortis. Syndic.	3½ »		93¾	·		
Handel-Maatschappij	4½ »	127		»		
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »			·		
Aand. Holl. S. M.		101¼		»		
Obligatien	» »			·		
BELGIE, Obligatien 1844	» »			·		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »			·		
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	52 7/16		·		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	73¼		·		
SPANJE Nieuwe	1 »	23	22¾	·	22 13/16	
Dito	3 »	48⅛		·		
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	42 5/16	42½	·		
Coup. Bewijzen.		5 7/16	5 13/16	·		
Amortisable Schuld	»			·		
PORTUGAL te Londen	5 »	38¾		·		
Dito Dito	4 »	36 11/16	36 3/16	·	36½	36 3/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	108⅛	108¼	·		
Dito Dito 1828 en 1829	» »	108		·		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	98	97⅞	·		
Dito	4½ »		100	»		
Dito bij *Hope*	4 »	93¼	92⅞	·	93⅛	92⅞
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	92½	92	·		
Dito bij id. 5de Serie	4 »	92¼		·		
Cert. te Hamburg	5 »			·		
Inschrijving in Assignat.	6 »			·		
Cert. van dito	» »		74	·		
POLEN, Certifikaten	4 »	85⅞	85⅝	·	85¾	
Dito Aand. à fl. 500				»		
Dito met Lot. à 300				·		
AMERIKA, Bank-Actiën		4¾		·		
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50 *f*				·		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81 13/16	80⅞	·	81 7/16	
Dito 1847	2½ »	42¼	41¾	·	41⅞	
Dito 1851	2½ »	42⅛	41⅝	·	41⅞	
Dito 1849	5 »	93 13/16	93½	·		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»	88		·		
Dito	4 »			·		
Letter B	5 »	93¾	93½	·		
Aand. met Loting fl. 500	*f*			·		
Nieuwe dito » 250	»			·		
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.				»		
BRAZILIE te Londen 1824	5 »	98¾		·		
Dito Leening 1843	5 »			·		
Dito £ 200				·		
PERU	[illegible]			·		
MEXICO Nieuwe	3 »	26 5/16		·		
VENEZUELA à £ 100	3½ »	40¼		·		
GRENADA à £ 100	2 »	22⅜		·		
Dito Uitgestelde		10 1/16	9 13/16	·	9⅞	
ECUADOR à £ 100	»	4⅜	4 5/16	·	4⅜	

De beurs verkeerde over het geheel in eene zeer flaauwe stemming, door veelvuldige verkooporders, welke in Binnenl. en vreemde fondsen werden geëffectueerd op het Buitenlandsch politiek en lagere vreemde Beursnotering.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56½	Livorno	2/m.	*f* 39½
„	zigt	„ 56⅞	Napels	„	„ 81⅝
Bordeaux	2/m.	„ 56	Petersburg	„	„ 1,86½
„	½/m.	„ 56¼	Weenen	6/w.	„ 32
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35⅝
Cadix	„	„ 247	Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 243	Hamburg	2/m.	„ 35¼
Bilbao	„	„ 244	„	zigt	„ 35½
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m	„ 11,77½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,85
Genua	2/m.	„ 46⅝	Rotterdam		„ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 26 *April.*

INVOER. — Over het algemeen heeft onze Lijnwaad-handel sedert het afgaan van ons vorig berigt een gunstiger wending genomen.

Naar 5/4 en 6/4 Maddapollams en 5/4 Calicots was veel vraag en konde men daarover respectivelijk de navolgende prijzen maken als *f* 5,15, *f* 6,75 en *f* 5 op 1 maand; thans houdt men op *f* 5,25, *f* 7 en *f* 5,10 à *f* 5,15. 6/4 Calicots in de [illegible] liggen ook iets williger, en nadat veel à *f* 6 op tijd was verkocht, houdt men thans vrij algemeen 10 cts. hooger. [illegible] en 7/4 en 8/4 Maddapollams met veel voorraad en [illegible] vraag; hooger dan *f* 6,25, *f* 7,25 en *f* 7,50 à *f* 7,75 zijn [illegible] insgelijks niet aan te nemen.

Van Eengelsch Maddapollams is veel verkocht tot iets hooger prijzen als de vorige maand. Engelsch Calicots onveranderd.

Gebleekte Longcloth voornl. [illegible] soorten en middel kwaliteit zeer gezocht met weinig disponibele voorraad; ook naar 36" dito fijne kwaliteit is eenige vraag. Ongebleekte dito 45" en 40" tot iets hooger prijzen aan de man te brengen, 36" onveranderd.

Ongebleekte Amerikaansche Drils niet hooger dan *f* 8,50 à *f* 8,75 en Engelsch en Hollandsch fabrikaat niet hooger dan *f* 8, à *f* 8,25 aantenemen.

Cambrics N° 24 te plaatsen à *f* 5, andere Nos in evenredigheid.

Witte Jaconets en Tape Chicks Muslins zonder afdoeningen. Ordinaire Lappets te recommandeeren.

Gedamaseerd Neteldoek à *f* 12,50 te plaatsen. Zwarte en Orange Calikots blijven voortdurend in dezelfde lustelooze stemming 6/4 Blaauwe Salemporis zonder vraag; dito Hollandsche Drills worden op *f* 10,50 gehouden zonder koopers. Brocades goed te realiseren. Van Twills en Figured Shirting blijven de prijzen zeer gedrukt.

Adrianopel Rood Katoen 4/4, 5/4 en 6/4 voortdurend grif van de hand te zetten. Adrianopel Enluminé: Merinos groote en Nieuwe ruiten in een doen.

Fransche Gedrukte Jaconets en dito Indiennes blijven onverkoopbaar.

Naar de diverse soorten Prints is meer vraag, vooral naar nieuwe genres waarvoor men goede prijzen zoude kunnen bedingen.

Met Weefgoederen is het over het algemeen ook merkelijk beter gesteld en hadden er diverse omzettingen plaats tot verhoogde prijzen, hebbende dit laatste echter meer betrekking op Sarongs en Kains dan wel op Doeken, waarvan de aanwezige voorraad veel te aanzienlijk is. De meeste afdoeningen hadden plaats van Putjepow, Mata Dama en Paliacatsche Doekon; Geglansde Putjepow, Mata Dama, valsch kleurige Bonte, Jaquand, Turksch Rood bonte, Donker en middel blaauw geruite en blaauw met Roode Hoofden Sarongs; Turksch Rood bonte, Jaquand en Geglansde Putjepow Kains.

Over Geweefde Stukgoederen valt niet veel te melden 4/4, 5/4 en 6/4 Blaauw gestreepte Cottonetten met weinig vraag en niet hooger dan *f* 6,50, 7,50 en *f* 10,50 aan de man te brengen. Blaauw Jacquand Cottonetten, Donker en Middel en Rood Chilas gaan coulanter van de hand. Changeants zonder de minste vraag en veel voorraad. Van Printaunieres zijn ons geene afdoeningen ter ooren gekomen. Voor Blaauw gestreept Nikaniaas wordt *f* 4,50 geboden, doch houdt men op *f* 4,75.

Met de diverse soorten Batik goederen blijft het zeer stil, alleen een paar favorite soorten uitgezonderd.

Adrianopel Enluminé, Kinder- en Vrouwen Sarongs, Kains, Slendangs en Doeken ter uitzending aan te bevelen.

Gekleurde Gedrukte Tjendies gelden *f* 23 a 24.

Lakens en Broekenstoffen onverenderd.

Lasting goed te plaatsen. Van Orleans is de prijs nominaal. Van Molton Dekens welke eenigen tijd geleden slechts *f* 1,50 konden opbrengen zonde men thans 10 Cts. meer kunnen maken.

Van Dimits, Tafel-, Servet- en Oogjesgoed moeten wij elke uitzending, hoe gering ook, blijven afraden.

Goeniezakken zonder afdoeningen.

Naaigaren op Kluwen en Klossen als de vorige maand. Male Twist veel gevraagd en N°. 40 te plaatsen à *f* 112 à 114.

Adrianopel Rood Garen in een doen; prijzen onveranderd. Oranje en Groen Garen zonder omzettingen.

(*Vervolg morgen.*)

ROTTERDAM, 20 Junij. Heden zijn verkocht 50 en 30 vaten Maryland Tabak per *Flora Mac Donald.*

Meekrappen weinig of niets aangeboden, daar de voorraad grootendeels is opgeruimd. [illegible]

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 21 Junij. Tarwe met veel handel ter verzending en aan konsumptie verkocht, in Entrepot: 131, 132 ℔ Ancona *f* 280; 128 ℔ Brauswijkar *f* 286, 128, 129 ℔ Engelsche *f* 265, 268; in Konsumptie: 127 ℔ b. Pools. *f* 308; 130 ℔ Rostocker *f* 315.

ROTTERDAM, 20 Junij. Tarwe. Puike O. Zeeuwsche Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 *f* 315, 330; mindere *f* 295, 300; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1852 *f* 300, 321; middelsoort *f* 222, 252; geringe *f* 201, 216; Blaauwe *f* 195, 210; Zomer *f* 240, 255. — 156, 160/2 ℔ Witb. Pools. *f* 327, 340; 160, 163/2 ℔ N. Hooglandsche Kleefs. *f* 322, 335; 161, 162/2 ℔ N. Bovenlandsche Ris *f* 314, 317; 156/2 ℔ Oude Kleefsche *f* 290. — Rogge. Zeeuws. en Vlaams. nieuwe *f* 210, 222; N. Noordbrabandsche *f* 195, *f* 210. — 143, 145/2 ℔ N. Fransche *f* 200, 207; [illegible] jarige dito *f* 200; 148/2 ℔ oude Pruissische *f* 210; 143, [illegible] oude Archangel *f* 195, 200, 208. — Gerst. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 159, 174; dito dito en dito Zomer *f* 153, 168. — Haver. Zeeuws. en Polder Korte *f* 95, 123; Nieuwe dito en dito Voeder *f* 87, 99. — Boekweit. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ *f* 218, 220, 223; Mechelsche *f* 225; Grove Fransche *f* 175, 180, 181, 182, *f* 185; Fijne Fransche *f* 153. — In Publieke Veiling: Fijne Fransche 9 Lasten *f* 146, 147. — Boonen. Nieuwe Zeeuwsche Paarden *f* 192, 204; Nieuwe Duiven *f* 219, 225; Walchers Witte *f* 360, 390; Zeeuws. dito *f* 300, 360; Walchers. Bruine *f* 480, 510; Zeeuws. Bruine *f* 360, 480. — Erwten. N. Walchersche Blaauwe *f* 285, 300; Dito Zeeuwsche ordinaire *f* 268, 278; dito dito groote *f* 292½, 315; dito dito Witte *f* 255, 277; dito dito Graauwe *f* 315, 360; dito Geldersche dito *f* 390, 450. — Koolzaad. Verkocht: Zeeuws. Gestort 59 £. Bruin Mosterdzaad, nieuw *f* 13, 15, Geel dito dito *f* 10, 12 per Mud. Raapkoeken *f* 66, 67. Lijnkoeken *f* 95, 100 pr. 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 162/2 ℔ N. Hoogl. Kleefsche *f* 330. — Rogge. 145/2 ℔ puike jarige Fransche *f* 205; 146/2 ℔ Kaukasus *f* 210; 145/2 ℔ Reval te Schiedam *f* 225 3/m.

SCHIEDAM, 20 Junij. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Reval *f* 225 3/m. — Moutwijn *f* 17,50; Jenever *f* 28; Amst. Proef *f* 22,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de Belasting.

ANTWERPEN, 20 Junij. *Granen.* Tarwe prijshoudend. Rogge weinig gezocht.

BORDEAUX, 17 Junij. *Voorloop.* De 3/6 is 1 fr. hooger en wordt gedaan tot 120 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Junij. H. [illegible]agberg, Prosperitas, Havana. – L. Mencke, Hermann, New-York. - H. H. Gerlagh, August en Eduard, id.

HELVOET, 20 Junij. D. P. Macia, Paquite de Manzanilla, Manzanilla. - J. A. Hoppenrath, Johanna Hepner, id. - H. den Breem, Koophandel en Zeevaart, Cergenti. — Gisteren nog: J. H. Zeeman, [illegible], Banjoewangie, l. v. Brouwershaven.

ERRATUM. — In ons n°. 1869 gelieve men in het be[…] rigt uit Zwolle op den 10en regel te lezen: *gewezen a[…] priester* en pastoor, enz.

ADVERTENTIEN.

(2990) Door deze doen wij ondergeteekenden volgaa[…] hulde aan het talent van den Heer L. R. VAN DEN BRAA[…] Mr. Kunstschilder te Arnhem, door Z. Ed aan den [...] gelegd in het Marbriseren, Vergulden, Lakken, e[…] in de R. K. Kerk aan de Nes: en wel, volgens bevo[…] oordeel, op zoodanige wijze, dat wij Z. Ed. én weg[…] kunde, én wegens ons betoonde goede behandeling, […] wien het ook zij gerustelijk durven aanbevelen.

Het Kerkbestuur der R. K. Gemee[…]
Nes, onder *Nieuwer-Amstel.*
20 Junij 1853. Namens hetzelve,
W. VERLAAT, Past. en Pres.

NEDERLANDSCHE
RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.
Uitgifte van Gezelschaps-Biljetten,
TEGEN VERMINDERDE VRACHTEN
HEEN EN TERUG.

De Directie brengt ter kennisse van het Publiek, da[…] te beginnen met Maandag den 13 Junij 1853, voor [...] gewone dagelijksche Treinen, alleen op WERKDAGEN *tegen verminderde vrachten heen en terug*, op denzel[…] den dag, tot nadere aankondiging, zullen worden ui[…] gegeven.

Billetten voor Gezelschappen

van niet minder dan **8** Personen voor de 1ste Klasse [...] **10** Personen voor de 2de of 3de Klasse, te weten:
Van *Amsterdam* naar *Utrecht, Zeist-Driebergen* en *Arnhem*.
» *Utrecht* naar *Amsterdam* en *Arnhem.*
» *Zeist-Driebergen* naar *Amsterdam* en *Arnhem.*
» *Arnhem* naar *Amsterdam, Utrecht* en *Zeist-Driebergen*.

De Vrachten **HEEN EN TERUG** per Persoon zij[n] bepaald als volgt:

	1e kl.	2e kl.	3e k[l.]
Van *Amsterd.* naar *Utrecht, vice versa*	*f* 2.—	*f* 1.50	*f* 1.[…]
» » » *Zeist Drieb.* »	» 2.50	» 2.—	» 1.[…]
» » » *Arnhem* »	» 5.—	» 4.—	» 2.5[…]
» *Utrecht* » » »	» 3.—	» 2.50	» 1.5[…]
» *Zeist Drieb.* » » »	» 2.50	» 2.—	» 1.[…]

De Billetten moeten daags te voren [illegible] Stations gedurende één uur na vertrek van iederen trein, of aa[n] de Factorijen der Maatschappij genomen, en den naa[m] van den Persoon, die ze verlangt, worden opgegeven.

De Directie behoudt zich voor, de uitgifte der Billetten te weigeren aan degenen, die zij oordeelt dat daar van misbruik maken. (2958)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

DE
LEVENS VAN GODS LIEVE HEILIGEN,
VOOR ELKEN DAG VAN 'T JAAR;
benevens
Oefeningen, Gebeden en enkele Hymnen,
door H. J. C. VAN NOUHUYS. 2e Deel.
(Voor de maanden April, Mei en Junij.)

De Uitgever verwachtte van dit werk een groot debiet, er was behoefte aan, daarom heeft hij er 3/maal meer op gedrukt als gewoonlijk, ten einde het daardoor goedkoop te kunnen leveren en ieder in de gelegenheid te stellen om het zich te kunnen aanschaffen. Hij heeft zich in die verwachting niet bedrogen.

De Inteekening blijft nog open, bij alle Boekhandelaren binnen het rijk, tegen buitengewoon goedkoopen prijs van 50 Cents per deel. Ieder deel is versierd met een fraai plaatje. Als het vierde deel [illegible] afgedrukt, waarmede het werk kompleet is, [illegible] prijs onherroepelijk op *f* 3 worden gesteld.

Boekhandelaren, welke het getal hunner inteekenaren nog niet bepaald hebben opgegeven, worden verzocht hieraan te denken, want dit deel wordt niet in commissie verzonden.

INLICHTINGEN EN OPMERKINGEN
OVER HET
Adres der Bisschoppelijke Klerezij,
aan Z. M. den KONING gedagteekend 14 April 1853.
(1 Joann. II: 19.)

Aangeboden aan Katholieken en Protestanten, door een R. C. Pastoor, Prijs . . . . 25 Cents.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.